

WORKSHOP „B“

VENKOV NA HRANICI

MINISTRY OF AGRICULTURE
OF THE CZECH REPUBLIC

CELOSTÁTNÍ SÍŤ PRO VENKOV

Zaměření workshopu

KULTURNÍ DĚDICTVÍ NA VENKOVĚ

Preambule k workshopu...

- *Úvodem: Kulturní dědictví země zahrnuje všechny stopy lidské činnosti ve fyzickém prostředí. Jedná se o nenahraditelný zdroj informací o životě a činnosti lidí a historickém vývoji řemesel, technologií i umění. Památky, lokality a kulturní prostředí jsou neobnovitelnými zdroji, proto musí jejich správa vycházet z dlouhodobé perspektivy. Kulturní dědictví jsou pro řadu lidí zdrojem emocionálních a estetických zážitků a moderní společnost tak může profitovat ze záchrany a aktivního využití svého kulturního dědictví.*
- *Ke kultuře národa rozhodně počítáme školství a možnost kvalitního vzdělávání se. Pokud toto vzdělání bude kvalitní, zaslouží se o rozvoj kultury a tím i o kulturní odkaz našim potomkům tak, jako se o to v mnoha směrech zasloužili naši předkové, z jejichž odkazu čerpáme například v mnoha oblastech činností.*

Účastníci panelu v rámci workshopu...

- E. Kavala (SPOV), moderátor
- P. Štumpf (Jihočeská univerzita, Ekonomická fakulta, katedra obchodu a cestovního ruchu)
- T. Veber (Jihočeská univerzita, Teologická fakulta, katedra praktické teologie)
- M. Škoch (Jihočeský folklorní soubor Kovářovan)
- R.Kocanda (sdružení Hrady na Malši)
- M. Hájková (Památník K.H.Borovského)
- K. Kavanová Mušková (OS Mája –Tvořivé Chelčice)
- M. Janeba (Ministerstvo pro místní rozvoj)
- J.Vačkář (Ministerstvo pro místní rozvoj)

Tématické postřehy - z vystoupení panelistů...

- „v hlavní roli lidé“, co můžeme nabídnout obyvatelům („naším lidem“) jako pozitivní alternativu
- je nutné, aby lidé žili s místem, ne z něho!
- práce s dětmi přivádí k aktivitám rodiče a prarodiče
- nemělo by se zapomínat na lidi, kteří udržují a rozvíjí místní tradice
- uvědomění si, co všechno můj kraj /region nabízí - krajinu, původní kulturní život (nejen folklor, ale také hasiči a další spolky, ochotníci, muzika,...)
- rozvoj cestovního ruchu na principech zodpovědnosti (zapojení všech aktérů – poskytovatelů služeb, obcí, obyvatel, návštěvníků), únosnost zatížení, kooperace partnerů (v cestovním ruchu) v lokalitě
- kvalitní zpracování strategie udržitelného rozvoje na oblastní/regionální úrovni
- nutno dokončit (v ČR doposud neexistuje) zákon o cestovním ruchu – založeno na principech spolupráce, poměrného spolufinancování (stát, kraj, obce,...)

Negativa – postřehy a zkušenosti z minulého období

- Obyvatelstvo bez kořenů přicházející na venkov „za venkovem“, ale snažící se jej předělat „na město“
- Slepé hledání nového ducha objektů (pouhý motiv zachování objektů, které nemají využití, často pod tlakem odborníků památkové péče)
- Vyčerpání původních lídrů a dobrovolníků, problém s následovníky, kteří nechtějí věnovat aktivitám svůj čas; vyhoření a únava tahounů vs. neschopnost delegovat a umožnit změnu (nová řešení)
- Špatná výchova ve školách, učitelé bez zkušeností odjinud a zájmu, málo se učí o historii regionu a místa, nedostatečná výuka moderních dějin

CO BY POMOHOLO...

- Otázka hodnot – akceptace kultury venkova a kulturních hodnot
- Vylepšování dobré nálady, pozitivní atmosféra prostřednictvím společné práce
- Osobní zodpovědnost za to co, proč a jak dělám
- Zodpovědný rodič + kvalitní výchova ve školách na úrovni ZŠ
- Trvale se ptát, co vlastně chceme, kam směřujeme, jak to uděláme a zda je to správné
- Skutečné zjišťování názorů, atmosféry, potřeb ostatních, hledání smyslu
- Zlepšit výchovu ve školách (vztahy, hodnoty, ...)
- Nebát se nechat něco zruinovat, spadnout, odumřít ...(když to již nemá smysl)
- Soutěžní motivace ve výchově mládeže (i cesta je cíl)

VHODNÉ POZICE KLÍČOVÝCH AKTÉRŮ V ROZVOJI KULTURNÍHO DĚDICTVÍ VENKOVA:

- NNO ...1) iniciátor + realizátor
- podnikatel ...1) iniciátor + realizátor
- obec ...1) iniciátor, 2) iniciátor + realizátor, 3) koordinátor, 4) plánovač na místní úrovni
- MAS ...1) iniciátor, 2) iniciátor + realizátor, 3) koordinátor, 4) administrátor, 5) strategický plánovač na úrovni regionu

VHODNÉ POZICE KLÍČOVÝCH AKTÉRŮ V ROZVOJI KULTURNÍHO DĚDICTVÍ VENKOVA:

- OBLASTI ZÁSADNÍCH PŘÍNOSŮ MAS:
- Zastřešování společných regionálních záměrů
- Cílené řešení záležitostí na bázi spolupráce MAS + obce (+ mikroregionu) se zapojením expertních garantů
- Iniciace – motivace lidí i organizací
-
- OBLASTI ZÁSADNÍCH PŘÍNOSŮ STRATEGIE MAS:
- Nastavení priorit (způsobu hodnocení přínosů projektů) a indikátorů (očekávaných výstupů) strategie přístupem zdola
- Jednoznačné naplnění priorit regionu (vychází ze SWOT analýzy v rámci strategie)

KULTURNÍ DĚDICTVÍ NA VENKOVĚ - TOP OBLASTI POTŘEB

- podpora zachování nehmotného kulturního dědictví jako zdroje emocionálních a estetických zážitků
- podpora kvality vzdělávání na úrovni základního školství s aspekty na kulturní dědictví
- efektivní obnova historických objektů pro širší spektrum uživatelů
- zodpovědný rozvoj venkovského cestovního ruchu respektující místní podmínky
- podpora: finance + zjednodušení administrativy+ marketing/pozitivní image aktivit jako motivace k zapojení veřejnosti

DOPORUČENÁ – NUTNÁ – OPATŘENÍ V RÁMCI FINANCOVÁNÍ OBLASTI „KULTURNÍ DĚDICTVÍ“:

- vytvoření přímých finančních nástrojů na podporu obnovy hmotného kulturního dědictví ve venkovských regionech (tedy památek nezařazených na seznam NKD)
- dokončení a uvedení do praxe zákona o cestovním ruchu v ČR
- vyšší míra podpory financování interpretace místního kulturního dědictví, a to jak nehmotného tak hmotného kulturního dědictví

Motto závěrem ...

„ v hlavní roli: lidé“